

FEJEZETEK A 150 ÉVES KÖRNYEI RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM TÖRTÉNETÉBŐL

ÚJ TEMPLOM ÉPÜL

SZERÉNY, DE ARÁNYOS ÉPÜLET

Ybl Miklós hagyatékában található egy levél, mégpedig Jankó Mihály, gróf Esterházy Miklós főhatalmazottjának Tatán, 1860. november 17-én kelt levele. Ebben a megbízott arra kéri Yblt, hogy a tarjáni tanya és környei templom tervének másolatát mielőbb küldje meg neki, mert az eredeti példányok elvesztek, és Esterházy ezeket sürgősen kéri.

A fenti levél az első bizonyíték arra, hogy a környei római katolikus templomot Ybl tervezte. Az Isten háza hat évvel később, 1866-ban, tehát százötven esztendővel ezelőtt készült el.

KÖRNYÉN nem kell sokat keresgélni a templomot: a tó előtt kettéágazik az út, és ahol elváltak, parkosított kis szigeten ott áll az Ybl által Esterházy Miklós megbízására tervezett, szerény, de arányos épület. Ha jobban megnézzük a kis templomot, akkor vesszük észre, hogy milyen finom munka, sok apró részlettel.

A középtornyos főhomlokzat kelet felé néz, a torony középső kiugrásként (rizalitként) indul, s csak az oromfal felett válik külön egységgé. A homlokzat falmezői tükrökre vannak osztva – jól ismert megoldás, mégis szépen díszíti az épületet. A bejárat előtt vörös, kőből készült, oszlopos, timpanonos kapuépítmény áll félköríves kapunyílással. A homlokzat szélein a lábavat feletti párkány-

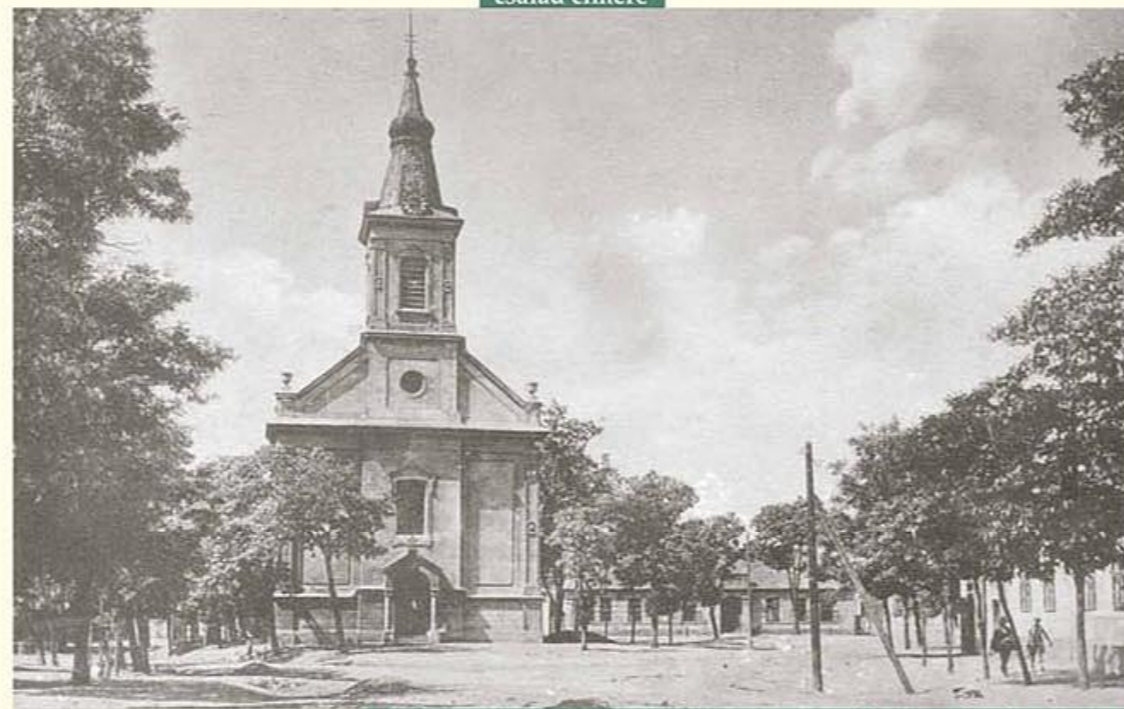
tól indul egy-egy korinthoszi fejezetes, tükörsávós falsáv, azaz lizéna. A főpárkány alatt, a homlokzat középtengelyében látható a megbízó, az Esterházy család címere. Az ereszpárkány felett vállas kialakítású oromfal támasztja meg a tornyot kétfelől, a vállakon kövázák állnak. A torony sarkain is megjelennek a lent már megfigyelt lizének, felettük fogrovas az ereszpárkány. A toronysisak alapjától szűkülő, csúcsban végződő formájú. A két oldalhomlokzaton a főhomlokzat felőli végén sarokrizalit van, szélein lizénapárral és a templom egész karakterét jelentősen meghatározó eresz feletti mellvédfallal. Az egyenes záródású, lecsapott sarkú szentély a nyugati oldalra került, mellette észak felől a hasonló alaprajzi kialakítású, kétszintes sekrestyével. A templomon körben szegmensívű ablakokat találunk keretetéssel. A templomhajó csehsüveg boltozatos, a szentély negyedgömbkupolás. A hajó torony felőli végfalán karzat található.

Két nyomós érv sietette a templom építését. Az egyik ok az volt, hogy a falunak már kicsinek bizonyult a Fellner Jakab által épített második templom. Ezt – a falu újkori történetében – második katolikus templomot úgy kell elképzelnünk, hogy hasonló volt a kecskédi templomhoz, csak nagyobb, és a templombelső a barokk kornak megfelelő fali festményekkel díszítették a földtől a plafonig. A templom alatt kriptarendszer volt kialakítva. A másik ok a templomépítésre az 1841-es hatalmas tűzvész volt, mely nem kímélte a templomot sem. A kegyúr és hívek közös szándéka volt az új templom építése, amelyre azonban több mint húsz évet kellett várni. Az Esterházy család 1865–1866-ban segítette az új Isten háza építését Ybl Miklós 1860-as terve alapján. Az újraszentelésre 1867. augusztus 7-én került sor. A templom építéséhez az anyagot a

Az Esterházy család címere

A környei templom és a faluközpont egy régi képes levelezőlapon

A tablók elkészítéséhez segítséget nyújtott, fotót, dokumentumot adott közre, és ezért nekik köszönetet mondunk: Beke László, Dévényi Tamás, Dobrova Zita, Dörner Ilona, Gögh László,

Horváth Adrienn, Horváth Ákos, Horváth Boldizsár, Horváth Imre, Horváth Gizella, Magyarits Katalin, Méri János, Nagy László, Nagy Tamás, Olcsváry Adrienn, Orlovits Tímea, Po-

kovics Milán, Rácz Máttyás, Seres Jánosné, Sill Lászlóné, Varga Józsefné, továbbá a környei önkormányzat és az egyházközség név szerint nem említett tagjai.

Kivonulás a püspöki szentmiséről 1955-ben

Ünnepi szentmise 2014 nyarán

A felújított templom köszönti a községbe érkezőket

A keresztlő kápolna kincse a barokk tabernaculum

A környei templom és a faluközpont az ezredfordulón készült légi felvételen